

Forslag til model for kommunalt ejerskab i det nye erhvervsfremmesystem i Hovedstaden

Sagsfremstilling

Med det nye erhvervsfremmesystem bliver det politiske ansvar for erhvervsudvikling entydigt forankret to steder: Nationalt og kommunalt. Det betyder, at der er et godt afsæt for at styrke det politiske ejerskab og til at præge erhvervsudviklingen og hvilke initiativer, der skal igangsættes og prioriteres i Hovedstadsområdet. Det gælder både strukturelt og på aktivitets-/ydelsesniveau, således at den styrker virksomheds- og erhvervsudviklingen i hele regionen.

Med nedlæggelsen af Vækstforum og et Regionsråd, der ikke længere skal adressere erhvervs- og vækstdagsordenen, ligger der et potentiale i, at lokale politikere kan forme og påvirke både den regionale og lokale vækstdagsorden og i samarbejde med øvrige relevante aktører realisere ambitionerne om et mere enkelt erhvervsfremmesystem for virksomhederne og på den måde sikre gode tilbud til lokale virksomheder.

Baggrund: Landskabet i dag

Region Hovedstaden er kendetegnet ved et komplekst landskab, hvor der er 29 kommuner med meget forskellige erhvervsprofiler (nogle er primært bosætningskommuner), mange erhvervsoperatører og ringe politisk forankring/ejerskab på tværs. Der er i dag velfungerende samarbejder på tværs af kommuner, som en fremtidig governancemodel bør bygge videre på. Det gælder bl.a. de fælles initiativer som Iværksætterhuset, Hovedstadens iværksætterprogram og Hovedstadens Rekrutteringsservice. Men den lokalpolitiske forankring kan styrkes.

Også erfaringerne med Greater Copenhagen-samarbejdet bør inddrages i en fremtidig governancemodel. Greater Copenhagen-samarbejdet har siden 2015 skabt et tæt partnerskab mellem kommuner og regioner på Sjælland og i Sydsverige om en sammenhængende hovedstadsregion, som er attraktiv at investere, arbejde og bosætte sig i. Det har imidlertid også vist sig svært i praksis at skabe en god styringsmodel i det komplekse landskab, bl.a. fordi Greater Copenhagen-samarbejdet indtil nu har haft to sekretariater og har haft svært ved at nå ud til kommunerne.

Regionen har været en markant aktør med den hidtidige strategi og den indsats bortfalder nu både økonomisk og ressourcemæssigt. Regionen skal fortsat lave en regional udviklingsstrategi (RUS) med inddragelse af kommunerne, hvilket skal koordineres med erhvervsstrategiprocessen. Den nye erhvervsfremmestruktur åbner mulighed for, at kommunerne får mere indflydelse og mere ejerskab, både i forhold til de tværkommunale erhvervscentre og til den samlede strategi for den decentrale erhvervsfremme. Det er derfor nødvendigt, at kommunerne tager initiativ og sammen med aktørerne er strategiske i forhold til at skabe vækst i hovedstadsområdet.

Det er på den baggrund vigtigt at sikre, at arbejdet med de regionale erhvervsprioriteter i det nye system i høj grad får stillet skarpt på de politiske pejlemærker og visioner og i højere grad overlader udførelsen til operatørerne.

Erhvervshuset som bidragsyder til den samlede strategi for decentral erhvervsfremme

Som det fremgår af etableringsaftalen om erhvervshusene mellem KL og Erhvervsministeriet skal ”erhvervshusene og deres bestyrelser fungere som Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses regionale og lokale bidragsyder og sparringspartner, når der skal udviklet en samlet erhvervsfremmestrategi for hele Danmark”. Det fremgår endvidere, at sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelsen vil understøtte arbejdet med analyser og viden.

Det nye erhvervshus og dets bestyrelse vil dermed indtage en central rolle som et både fysisk og kompetencemæssigt knudepunkt i erhvervsfremmesystemet.

Men med 29 kommuner i hovedstadsområdet, vil der være brug for en politisk overligger til erhvervshuset, som sikrer politisk ejerskab og opbakning til både de strategiske prioriteter for regionen og til erhvervshusets ydelser.

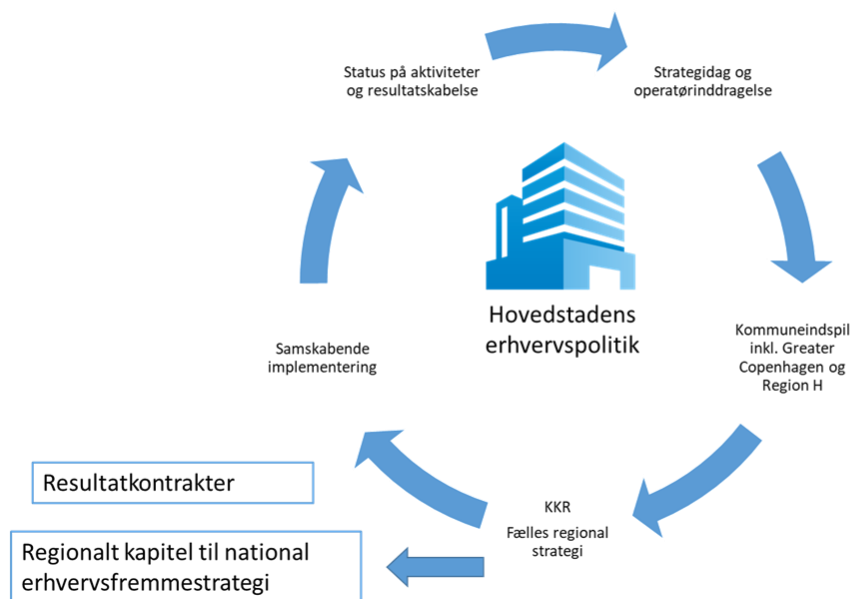
I det følgende beskrives elementer i en model, hvor både kommuner, KKR og de udførende operatører kan inddrages i udviklingsarbejdet og implementeringen.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og den samlede erhvervsfremmestrategi

Det forventes, at Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse mødes primo 2019 og drøfter processen for udarbejdelsen af en ny samlet erhvervsfremmestrategi for 2020 og frem. Der udestår en afklaring af, hvordan KKR og Erhvervshuset spiller ind til det regionale kapitel. Erhvervsstyrelsen i Silkeborg, som sekretariatsbetjener erhvervsfremmebestyrelsen, vil være pennefører på strategien og samle input til kapitlerne fra relevante interessenter med bestyrelserne i de nye erhvervshuse som omdrejningspunkt.

Governance-struktur i det nye erhvervsfremmesystem:

Skitse til transparent og digital model for en regional erhvervsstrategi

Tidsramme og proces for de regionale erhvervspolitiske prioriteter

1. Strategidag og operatørinddragelse (forslås afholdt ultimo februar 2019)

KKR er vært for en strategidag, hvor de strategiske erhvervspolitiske prioriteter for regionen drøftes og afstemmes med virksomhedernes behov og generelle tendenser.

Rammen for dagen vil være baseret på inspirationsmateriale, som deltagerne læser inden selve dagen. Det foreslås, at der på dagen inviteres både politikere, dvs. borgmestre og udvalgsformænd, højtstående embedsmænd og andre relevante kommunale og regionale aktører, herunder virksomhedsrepræsentanter. Deltagerne drøfter aktuelle og fremtidige prioriteter for erhvervsudviklingen i hovedstadsregionen under forskellige temaer og paneldebatter. Bestyrelsesmedlemmer i Erhvervsrådet samt embedsmænd fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse inviteres også.

Formålet med dagen er både at skabe ejerskab til kommunernes nye rolle i erhvervsfremmesystemet og komme med konkrete input, ønsker og bidrag til fx det regionale kapitel i den samlede erhvervsfremmestrategi.

Operatører:

- Erhvervsrådet og filialer
- Copenhagen Capacity

- Wonderful Copenhagen
- EU-office
- Klynger, fx CLEAN
- Gate 21

2. *Kommuneindspil inkl. Greater Copenhagen og Region H – digitale input (frem til ultimo marts)*

På baggrund af drøftelser på den fælles strategidag vil kommunerne blive bedt om at beskrive de erhvervspolitiske prioriteter, som ud over de lokale tilbud vil være værdiskabende for kommunens virksomheder. Ligeledes vil de input, der er kommet på strategidagen blive drøftet videre lokalt enten i byråd eller/og udvalg.

Erhvervshuset er tovholder på at indsamle input fra kommunerne og skabe et samlet overblik over prioriteterne samt, hvor der er interessefællesskaber og alliancemuligheder på tværs af kommunegrænser. Dette overblik kan danne afsæt for dialog med operatørerne om deres planlægning af tilbud og services til virksomheder og hvilke prioriteter, som de gerne ser fremmet i det regionale kapitel for erhvervsfremmestrategien.

Der vil i denne proces være mulighed for at trække på ”ambassadører” fra KKR og Erhvervshusets bestyrelse. Der udarbejdes desuden en fælles sag til alle kommuner til at understøtte processen.

3. *Erhvervshus samler og forelægger til KKR (ultimo april)*

Med input fra både kommuner og operatører udarbejdes et samlet oplæg til de regionale erhvervspolitiske prioriteter. KKR bestiller Erhvervshuset til at drive processen med deltagelse af hele operatørkredsen. Erhvervshusets bestyrelse drøfter og godkender oplægget, som derefter forelægges KKR til politisk godkendelse. Dette forslås at blive på KKR mødet i slutningen af april eller juni.

Med afsæt i de vedtagne prioriteter udarbejdes:

- Resultatkontrakt for Erhvervshuset – koordineres med Sjælland
- Input til det regionale kapitel i den nationale erhvervsfremmestrategi
- Input til resultatkontrakter for WoCo og CopCap. (Det forventes, at der er nationale kontrakter for disse operatører) samt Greater Copenhagen
- Strategi for at søge midler i den nationale erhvervsfremmebestyrelse
- Øvrig interessevaretagelse på det erhvervspolitiske område for at sætte Hovedstadens ønsker og behov på dagsordenen.

De enkelte kommuner får efterfølgende prioriteringerne til deres lokale videre arbejde, således den underbygger de lokale indsatser og giver mulighed for at planlægge egne supplerende tiltag.

OBS: De foreslåede tidsangivelser ovenfor er skrevet under forbehold for, at tidsplanen for den kommende nationale strategiproces endnu ikke udmeldt fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Det kan derfor bliver nødvendigt at justere i den ovenfor skitserede tidsplan.

IT-system til at understøtte processen

Det afklares i dialog mellem Erhvervshuset og Erhvervsministeriet hvilke IT-tekniske muligheder, der kunne være for at understøtte strategiprocessen og sikre en agil styring og opfølgning på erhvervsfremmeindsatsen i Hovedstaden (efter år 1).

Arbejdsgruppen forestiller sig et cloudbaseret it-system, der understøtter en 2-årig proces, der forbinder de lokale og regionale erhvervspolitiske prioriteter med det operationelle niveau, men vurderer, at hovedstadsregionen ikke bør etablere sit eget system, det skal ske nationalt og er derfor ikke en del af governancemodellen i første periode.

Organisering og ressourcer

Gevinsten ved den ny governancemodel i hovedstaden vil forventeligt være, at ressourcerne i erhvervsfremmesystemet anvendes mere effektivt til gavn for virksomhederne, når der kommer et lokalt ejerskab til ydelserne og operatørerne har en klar retning.

Det vil imidlertid kræve ressourcer at drive denne proces i et komplekst politisk landskab.

For Erhvervshuset og KKR Hovedstadens sekretariat vil det medføre nye procesopgaver som der ikke pt. ikke før har været løftet i de organisationer. Disse opgaver inkluderer blandt andet styring af strategiprocessen, planlægning af fælles strategidag, dialog med aktører til udformning af det regionale kapitel til den nationale erhvervsfremmestrategi, koordinering af erhvervspolitisk interessevaretagelse mm.

Det er hensigten, at dette koordineres med KKR Sjælland, så det taler ind i en Greater Copenhagen dagsorden samt kan sikre, at den dialog og muligheder for at tiltrække aktiviteter og midler til hovedstaden løbende koordineres med Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og kontoret i Silkeborg.

Styringsmodel i år 1 efter lovændring (2019)

Det forventes, at Folketinget vedtager lov om erhvervsfremme som træder i kraft pr. 1.1 2019. I overgangsfasen vil KKR have en lang række opgaver i forbindelse med etablering af det nye erhvervsfremmesystem samtidig med at der sikres en stabil drift:

1. Udpegning til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse: KKR giver mandat på møde 16. nov.
2. Tværkommunal strategi/regionalt kapitel: KKR giver input til strategi 2019 på møde 16. nov.
3. Afklaring ift. regionale aktører og samarbejder
4. Etablering af Erhvervshuset: KKR godkender resultatkontrakt på møde 8. feb. 2019
5. Overblik for hovedstadsregionen over projekter og midler i nyt erhvervsfremmesystem
6. Governance-struktur i det nye erhvervsfremmesystem: KKR vedtager endelig model på møde 8. feb. 2019.

I denne periode er der nedsat følgende:

- Politisk arbejdsgruppe

- bestående af KKR formandskabet samt de politiske udpegede medlemmer i det nuværende Væksthus bestyrelse
- Embedsmands arbejdsgruppe
 - Bestående af Anders Mørk Hansen, Halsnæs, Niels Hedegaard Jørgensen, KKR, Signe Ingholt-Gaarde, Københavns Kommune, Freja Ludvigsen, Gladsaxe Kommune, Liselotte Hohwy Stockholm, Væksthus Hovedstadsregionen